

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3124/2024. (III. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 4.K.700.881/2022/39. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Lovászi-Tóth Ádám ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Pécsi Törvényszék 4.K.700.881/2022/39. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben az indítványozó egy külterületi, szántó művelési ágú, részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdonú ingatlan egyik tulajdonosa. A közös tulajdon megszüntetésére irányuló eljárás keretében megtartott helyszínelés során az eljáró Baranya Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: kormányhivatal) a természetbeni határvonalak és az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisban tárolt határvonalak között – egy árok nyomvonalát illetően – 13 ingatlanra vonatkozóan eltérést észlelt, ezért a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 17. §-a, az egyes földügyi eljárások részletes szabályairól szóló 384/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 104. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból eljárást indított felmérési, térképezési vagy területszámítási hiba kivizsgálására és javítására. A kormányhivatal a 2022. június 3. napján hozott, 640270-5/2022. számú határozatával a földrészletek határvonalát és ingatlan-nyilvántartási területét térképezési hiba jogcímén a változási vázrajznak megfelelően kijavította. Határozatában rögzítette, hogy a hiba kijavítása megváltoztatja az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisban tárolt földrészlet határvonalakat, továbbá megváltoznak a tulajdoni lapon feltüntetett területi adatok, ugyanakkor a javítás nem érinti és nem változtatja meg a földrészletek helyszíni birtoklási viszonyait.
- [3] 1.2. A határozattal szemben az indítványozó terjesztett elő keresetet jogszabálysértésre hivatkozással. Álláspontja szerint a határozat nem csupán adatok helyesbítését, kijavítását tartalmazza, hanem számára jelentős vagyoni hátrányt (tulajdonelvonást) eredményez, ezáltal súlyos alapjogsérelmet okoz. A határozat meghozatalának ténybeli alapját, a változási vázrajz tartalmát nem kifogásolta.
- [4] A Pécsi Törvényszék a kereset alapján a térképészeti hiba kijavítására irányuló határozat jogszerűségét vizsgálta és a 4.K.700.881/2022/39. számú, 2023. április 27. napján kelt ítéletével a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy az indítványozó felperes érvelésével ellenkezően az ingatlantulajdona területének esetleges csökkenése nem a kormányhivatal határozatának következménye, és főként nem került sor tulajdon elvonására. A bíróság azt is megállapította, hogy a hibás térképezés alapján feltehetően már a részarány földkiadás során sem került a földkiadó bizottság határozatában meghatározott aranykorona érték az indítványozó felperes jogelődjének tényleges átadásra, a tulajdonosok téves feltevésben voltak az ingatlanuk területe méretének vonatkozásában. Az ítélet szerint a kormányhivatal nem sértett meg jogszabályi rendelkezést akkor, amikor – az indítványozó felperes által sem vitatott – hiba kijavításáról rendelkezett, sem pedig azzal, hogy nem rendelkezett az esetleges jogsérelmek korrekciójáról, a polgári jogi jogviszonyok rendezéséről az alkotmányos tulajdonvédelem körében. A bíróság nem vitatta, hogy az indítványozó felperest érdeksérelem érte, azonban ennek orvoslása nem közigazgatási per tárgya. Kiemelte, hogy a közigazgatási per középpontjában a közigazgatási szerv határozatának jogszerűsége áll, magánjogi jogviszonyok rendezése a polgári bíróság hatáskörébe tartozik (Pécsi Törvényszék K.700.881/2022/39. számú ítélete, Indokolás [52]).
- [5] 2. Az eredetileg benyújtott, majd hiánypótlási felhívásra kiegészített alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Pécsi Törvényszék 4.K.700.881/2022/39. számú ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmi-

sítését kérte az Alaptörvény XIII. cikkének sérelme miatt. Álláspontja szerint a támadott bírói határozat azért alaptörvény-ellenes, mert abban a bíróság az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében előírt feltételek hiányában, kártalanítás és kisajátítás nélkül, azonban számára az aranykorona érték csökkenésében megnyilvánuló, tulajdonjog elvonásával járó közigazgatási hatósági határozatot hagyott jóvá. Mindez sérti az indítványozó Alaptörvényben védett tulajdonhoz való alapjogát és jelentős vagyoni hátrányt okoz.

- [6] 3. Az Alkotmánybíróság elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága kérdésében foglalt állást. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. Az 56. § (2) bekezdése értelmében a befogadhatóságról dönten jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [7] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg.
- [8] Az indítványozó által 2023. május 23. napján kézhez vett ítélet ellen 2023. július 24. napján postára adott alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (2) bekezdésére figyelemmel – határidőben benyújtottnak minősül. A 2023. augusztus 22. napján kézhez vett hiánypótlási felhívásra 2023. szeptember 21. napján, ugyancsak határidőben érkezett a kiegészített alkotmányjogi panasz. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdését jelölte meg, melyre alapítva nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, és kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett bírósági döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Megjelölte az Alaptörvény azon rendelkezését is, amely álláspontja szerint sérült, továbbá kifejtette az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [10] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperese volt.
- [11] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]].
- [12] Az Alkotmánybíróság a 3315/2023. (VI. 21.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) – egyebek mellett – egy felmérési, térképezési vagy területszámítási hiba kijavítását tartalmazó közigazgatási határozatot jóváhagyó bírói ítélet tulajdonjogot sértő alaptörvény-ellenességét állító, az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt érdemben elbírált és elutasított. Az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „a térképészeti hiba kijavítása »kizárólag a térképi határvonalakat érinti, és nem változtatja meg a fennálló természetbeni határvonalat és a birtoklási viszonyokat«. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése állított sérelme körében felhívott érveket ezért nem a hatóságnak és a közigazgatási perben eljáró bíróságnak kell vizsgálnia, hanem arról a térképezési hiba kijavítására irányuló eljárás jogerős lezárultát követően, a felek megegyezésének hiányában, polgári bíróságnak kell majd döntenie. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is felhívta a figyelmet, hogy a tulajdonjogi szempontokat az ún. következményperben kell az eljáró bíróságnak érvényesítenie annak érdekében, hogy az ítélet kielégítse az Alaptörvény XIII. cikkéből eredő követelményeket (Indokolás [39]).
- [13] Tekintettel arra, hogy az Abh.-ban az Alkotmánybíróság a jelenlegi indítványban foglalt kérdéssel azonos kérdéstről érdemben döntött, az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-át illetően arra a következtetésre jutott, hogy jelen alkotmányjogi panasz nem vet fel olyan új, alapvető jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [14] Az Alkotmánybíróság – állandó gyakorlata szerint – lehetőleg tartózkodik a törvényértelmezési kérdésekben történő állásfoglalástól [lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]]. Jelen ügyben az indítványozó a bírói döntést kizárólag amiatt sérelmezte, mert a bíróság a közigazgatási perben, a közigazgatási szerv határozatának jogszerűsége vizsgálata során, hatáskörének hiányára hivatkozással [Pécsi Törvényszék K.700.881/2022/39. számú ítélete, Indokolás [50]] nem bírálta el – a bíróság által polgári jogi igénynek minősített – kérelmét. Kifogása tehát nem alkotmányossági, hanem törvényességi jellegű. Az Alkotmánybíróság szerint ezért az alkot-

mányjogi panasz az Alaptörvény XIII. cikk állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem.

- [15] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ban meghatározott feltételek teljesülésének hiányában nem fogadható be, ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. március 5.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1704/2023.

